
***Про санітарно-епідемічну ситуацію
на території Чернівецької області за I півріччя 2024 року***

З метою забезпечення стабільної санітарно-епідемічної ситуації в області, зокрема попередження виникнення та поширення інфекційних хвороб, які передаються харчовим та водним шляхом передачі Головним управлінням Держпродспоживслужби в Чернівецькій області (далі Головне управління) проведена відповідна робота.

За звітний період 2024 року на території області зареєстровано 2 спалахи гострих кишкових інфекційних захворювань:

- гастроентероколіт у дітей (учнів 1 «А» класу), які відвідують Лужанський опорний ЗЗСО І–ІІІ ст. ім. Орелецького, розташований за адресою вул. Шкільна, 18, смт Лужани Чернівецького району Чернівецької області). Під час спалаху постраждало 4 дітей віком до 17 років. Ймовірним джерелом інфекції були безсимптомні вірусоносії; фактор передачі – ймовірно забруднені збудником руки; шляхи передачі збудника інфекції – через забруднені збудником руки. Основна причина спалаху – недотримання учнями правил особистої гігієни;

- харчова токсикоінфекція серед осіб, що харчувалися в закладах громадського харчування кафе «Вассара кава» на вул. Степана Бандери, 4 та Проспекту Незалежності м. Чернівці. Під час спалаху постраждало 5 дорослих осіб. При проведенні розслідування спалаху джерело захворювання – не виявлено; фактор передачі – соус сирний (напівфабрикат – продукт промислового виготовлення); шлях передачі збудника інфекції – харчовий; основна причина спалаху – недотримання правил особистої гігієни.

За результатами проведених епідеміологічних розслідувань випадків гострих кишкових інфекцій в кафе «Вассара кава» виявлено порушення вимог санітарного законодавства. Керівнику закладу надано рекомендації щодо усунення встановлених порушень.

Відповідно до річного плану здійснення державного нагляду (контролю) Держпродспоживслужби на I півріччя поточного року було заплановано проведення 248 перевірок об'єктів нагляду. У зв'язку з введенням військового стану планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю) не проводились.

Основна робота була зосереджена на здійсненні контролю по дотриманню вимог санітарного законодавства за організацією харчування в закладах дошкільної та загальної середньої освіти, закладами оздоровлення та відпочинку, санітарно-технічним станом об'єктів питного водопостачання області та забезпеченістю населення краю якісною питною водою тощо. Загалом було проведено 443 моніторингових обстежень, за результатами яких встановлено порушення вимог чинного законодавства на 272 об'єктах, що становить 61,4%.

На виконання доручень Чернівецької обласної військової адміністрації від 08.12.2023 № 70-Я та 12.02.2024 року № 7-Г «Про проведення моніторингу роботи харчоблоків закладів загальної середньої освіти та дошкільної освіти області в умовах воєнного стану» протягом звітнього періоду проведено 245 моніторингових обстежень харчоблоків закладів освіти, зокрема 115 закладів дошкільної освіти (ЗДО) і 130 – загальної середньої освіти (ЗЗСО).

Порушення вимог санітарного законодавства встановлено на 207 об'єктах (84,5%). З метою усунення виявлених порушень надано 347 рекомендаційних листів та інформовано про результати проведених заходів органи влади області та Департамент освіти та науки Чернівецької ОВА.

Основні порушення, які виявлялись:

- харчоблоки потребують проведення капітальних та поточних ремонтів – 29 (25,2%) ЗДО, 29 (22,3%) ЗЗСО;
- відсутність повного набору виробничих приміщень або не проведене відповідне зонування виробничих зон у 64 (55,7%) ЗДО та 30 (23%) ЗЗСО;
- недостатньо холодильного та технологічного обладнання на харчоблоках 10 (8,7%) ЗДО, 17 (13%) ЗЗСО;
- відсутня або не працює припливно-витяжна вентиляція над тепловим обладнанням в 28 (24,3%) ЗДО і 22 (16,9%) ЗЗСО;
- не створені умови для дотримання особистої гігієни персоналом харчоблоків 15 (13%) ЗДО та 18 (13,8%) ЗЗСО;
- не дотримуються норми харчування по м'ясу, овочах та фруктах у 26 (22,6%) ЗДО та 12 (9,2%) ЗЗСО тощо.

Забезпечено постійний контроль за впровадженням сучасних стандартів з організації харчування, внесення корективів у перспективні двотижневі меню відповідно до сезонності продуктів харчування для закладів дошкільної, загальної середньої освіти з урахуванням нових рецептур, розроблення нових технологічних карток для приготування блюд. Розглянуто 518 чотирьохтижневих перспективних меню, з них 491 (94,8%) – погоджено.

Постійно проводиться оновлення санітарних паспортів харчоблоків з урахуванням покращення матеріально-технічної бази їдалень (харчоблоків) закладів освіти, стану організації харчування учнів та вихованців.

Під час проведення комісійних моніторингових обстежень здійснювався контроль щодо дотримання норм харчування та їх виконання у закладах освіти. Проаналізовано 246 меню-розкладів, з них 115 для ЗДО та 131 – ЗЗСО. Порушення встановлено в 22 меню, що становить 8,9%.

Під час проведення моніторингових обстежень закладів освіти проведена роз'яснювальна робота з профілактики гострих кишкових захворювань та харчових отруєнь, 593 лекцій та бесід.

Окрім того, для керівників закладів освіти всіх територіальних громад області проведено семінари, надано практичні рекомендації та роздано матеріали та пам'ятки.

З метою якісної та всебічної підготовки до літньої оздоровчої кампанії у 2024 році на території області Головним управлінням розроблено та направлено керівникам закладів оздоровлення та відпочинку:

- обов'язкові умови для прийняття стаціонарного оздоровчого закладу та дитячого наметового містечка в експлуатацію;

- рекомендації щодо створення безпечних умов перебування у найпростіших укриттях.

На території області на цей час розпочали свою роботу та працюють:

- стаціонарний оздоровчий заклад ПП «Сонячні Карпати» «Карпатський Фенікс» (вулиця Центральна, 140, с. Мигове, Вижницький район);

- наметовий табір ГС спортивно-оздоровчий табір «Твій табір» (с. Ржавинці, Юрківська ОТГ, Чернівецького району).

В області завершили роботу 152 заклади відпочинку та дозвілля (всі окрім 2 закладів Банилівської ТГ Вижницького району (буфетна продукція - асортимент погоджено) без організації харчування.

Станом на 10.07.2024 року до оздоровлення та відпочинку дітей влітку 2024 року готовий наметовий табір «Ойкос», що знаходиться за адресою: смт.Берегомет урочище Стебник Берегометської ОТГ, Вижницького району. Планує свою роботу з 11.07.2024 по 14.08.2024 року, 4 зміни по 7 днів по 50 дітей. Погоджено меню, списки працівників, які пройшли медогляд для роботи в таборі та список, графіки, маршрути постачання харчових продуктів. Підписано акт готовності табору.

Позаміський заклад «Дністер Плюс» (с. Брідок), «Під лісом» (м. Чернівці) за результатами комісійних обстежень визначено не придатним до проведення оздоровлення та відпочинку дітей.

Спільно з Департаментом соціального захисту населення Чернівецької ОДА проведено семінар-навчання для керівників (власників) закладів оздоровлення та відпочинку.

На виконання протоколу № 10 засідання Державної комісії ТЕБ та НС від 21.12.2023 та доручення начальника Головного управління від 23.01.2024 спеціалістами проведено 183 комісійних моніторингових обстежень підприємств централізованого питного (22) та нецентралізованого (161) водопостачання.

За результатами проведених обстежень порушення встановлені на 51 об'єкті (27,8%) (на водопроводах - 18 (82%), на об'єктах нецентралізованого питного водопостачання 39 (24,2%). Основні порушення, які виявлялись на підприємствах централізованого водопостачання: відсутній проєкт зон санітарної охорони (ЗСО) на джерело водопостачання; на об'єктах нецентралізованого водопостачання, необхідність поновлення санітарних паспортів на джерело водопостачання і відсутність лабораторних досліджень щодо якості питної води.

Відповідно до інформації керівників підприємств питного водопостачання в області в рамках виробничого контролю безпечності та якості питної води за 1 півріччя досліджено 19543 проб: 9779 - за санітарно-хімічними та 9764 - за мікробіологічними показниками, відхилення встановлено у 1 пробі по мікробіологічним показникам .

Керівникам підприємств та балансоутримувачам було надано 25 рекомендаційних листів щодо усунення порушень, поінформовано органи місцевої влади.

В лютому 2024 року Головним управлінням було ініційовано проведення спільної наради з Департаментом систем життєзабезпечення ЧОВА, органів місцевого самоврядування та керівників підприємств водопровідно-

каналізаційного господарства з питання «Про стан забезпечення населення безпечною для здоров'я людини питною водою».

Під час наради обговорювались питання єдиного підходу і механізму вирішення ряду проблемних питань, які постали на сьогодні, а саме щодо розроблення та затвердження місцевих програм «Питна вода», покращення матеріально-технічної бази, проведення лабораторних досліджень питної води підприємствами та інше. За результатами наради прийнято рішення щодо проведення відповідних заходів стосовно забезпечення населення безпечною та якісною питною водою населення області.

На виконання пункту 2 розпорядження Чернівецької обласної військової адміністрації від 05.04.2024 № 290-р «Про попередження виникнення нещасних випадків і надзвичайних ситуацій на водних об'єктах Чернівецької області у літній період 2024 року» спеціалістами Головного управління проведено обстеження місць масового відпочинку людей на водних об'єктах, а саме: Чернівецький міський пляж, «Лижна траса» с.Бояни, «Хвиля» с.Магала, «Рутка» с.Великий Кучерів, територія пляжів утримується відповідно до вимог. А також проведено обстеження зон відпочинку біля відкритих басейнів туристичного комплексу «Аква Плюс» с.Кам'яна.

Моніторинг води водоймищ та ґрунту в місцях масового відпочинку населення (пляжах) на території області проводиться Державною установою «Чернівецький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України». Загалом досліджено 37 проб води водойм за санітарно-хімічними, бактеріологічними, паразитологічними показниками, 4 проби - за вірусологічними та 6 АНІ. Відхилення від санітарних вимог виявлено в 3 пробах води з р.Прут, відібраних в межах «Чернівецького міського пляжу» по вул.Донбасівській, 5 за бактеріологічними показниками (індекс ЛКП). Досліджено 24 проби ґрунту за санітарно-хімічними, бактеріологічними та паразитологічними показниками, відхилення від нормативів не встановлено.

Згідно розпорядження Вишницької районної державної адміністрації від 11.03.2024 року № 42 «Щодо проведення планової перевірки за здійсненням делегованих повноважень органів виконавчої влади Вашківцевою ОТГ» спеціалістами Вишницького районного управління Головного управління прийнято участь в комісійній перевірці 4 сміттєзвалищ Вашківцевої ОТГ (м.Вашківці, сіл Слобода Банилів, Замостя, Карапчів). Під час перевірки встановлено, що на всіх сміттєзвалищах відсутні інформаційні стенди, вказівні знаки на сміттєзвалища; не впроваджено роздільне збирання сміття; відсутній шлагбаум при в'їзді; сміттєзвалища не підгорнуті; планіровка та ущільнення відходів не проведена; територія огорожена частково.

З метою врегулювання застосування пестицидів суб'єктами господарювання та громадянами працівники Головного управління провели 26 нарад-семінарів з представниками територіальних громад, пасічниками, суб'єктами господарювання, які займаються вирощуванням сільськогосподарських культур щодо безпечного застосування пестицидів у межах та за межами населених пунктів. На адреси районних військових адміністрацій направлено листи стосовно видачі на своїх адміністративних територіях розпоряджень щодо

заборони застосування пестицидів штанговим та вентиляторним методами у межах населених пунктів.

Окрім того, надано пам'ятки, інформаційні бюлетені та інформації висвітлено на офіційних сайтах районних військових адміністрацій та ТГ. Згідно Закону України «Про пестициди і агрохімікати», діючих санітарних правил та заяв суб'єктів господарювання спеціалістами Головного управління видано 2 санітарних паспорта на право одержання, зберігання і застосування пестицидів і мінеральних добрив.

Відповідно до заяв суб'єктів господарювання проведено 21 позапланове санітарно-епідеміологічне обстеження об'єктів, а саме: 15 приміщень, де проводиться робота з джерелами іонізуючого випромінювання для подальшого отримання дозволів (санітарних паспортів) на роботи з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючого випромінювання, 2 для отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики та 1 отримання ліцензії з освітніх послуг, 3 – щодо видачі санітарного паспорта на право одержання, зберігання і застосування пестицидів і мінеральних добрив.

На виконання Закону України «Про адміністративні послуги» видано 20 дозволів (санітарні паспорти) на роботу з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючого випромінювання, у 2 випадках надано відмову.

Протягом 1 півріччя 2024 року надійшло 97 звернень громадян у сфері санітарного законодавства, 3 – залишаються на розгляді. За ознакою надходження повторних звернень 3. За результатами розгляду вирішено позитивно - 81(83,5 %) та 13 звернень переслані за належністю.